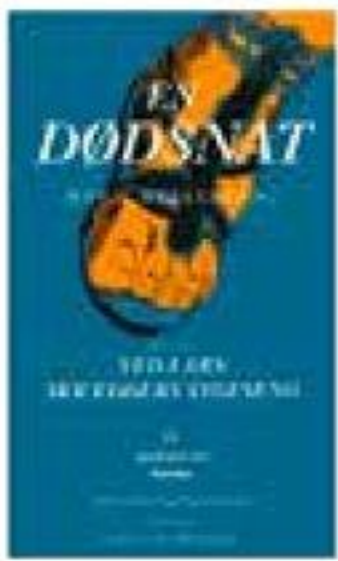

ANMELDELSER

En Dødsnat

Af Marie Bregendahl

Udkom i 1912. Genudgivet ved forlaget Gladiator i 2014.

136 sider, 150 kr.

Denne selvbiografiske roman beskriver en kompliceret fødsels udvikling igennem nattetimer set fra børnenes og især 13-årige Lises synsvinkel. Effekten af 'fødelidene' og sansningerne af lysets forsvinden tydeliggøres. Stormen understreger deres utryghed, og først langt ud på natten lukkes de ind i køkkenet, og får indsigt i, hvordan den er fat med deres mor, Anne Gram. Da jeg som læser, sammen med børnene, var "lukket ude", forvist først til bedstemoderens hus, siden til haven og så til mørke kroge i køkkenet, i behørig afstand til fødslen, måtte jeg undre mig over, hvorfor det dog kunne tage så langt tid at føde barn nummer ni?

På side 16 beskriver Anne Gram sig selv som trætt, og at benene ikke vil lystre. Hun må bare sidde ned til arbejdet. Kokkepigen ser en bleg, fyldig (ødematøs?) og tung "madmor". Det er virkelig sjovt under læsningen af denne bog at forsøge at finde kliniske tegn. Anne Gram går sidst på eftermiddagen i seng med kraftig hovedpine. Under fødslen beskrives det, at hun er opsvulmet og rødsprængt i ansigtet (phlethora), hvilket man dengang forbandt med præeclamps. Dog nævnes der ikke kramper, men det nævnes, at jordemoderen ikke fik forløst placenta manuelt trods

kraftig blødning grundet så mange andre vanskeligheder. Vi ved jo, at der i 1912 ikke fandtes rigtig gode diagnostiske muligheder for distriktsjordemødrene. Hygiejnen var ikke i top. Heller ikke i køkkenet, hvor maden beskrives at bestå overvejende af kød – intet køleskab – hvidt brød, sul og kaffe, så ernæringen har heller ikke været befordrende. Titlen (og tiden) tillader ikke, at vi kan håbe på bedring og helbredelse for Anne Gram. Hun dør. Af hvad? Blødning. Men hvorfor? Barnet fødes og overlever. Atoni? Dic´er hun? Har hun præeclamps? Perspektivering: Bogen er fantastisk som jordemoderfagligt dokument over en forgangen tid samt vilkårenes indvirkning på generationerne. Fødslen var dengang en farlig affære pga. de manglende diagnostiske muligheder, dårlig levestandard samt mangel på hygiejne. Det hænger på en eller anden måde ved. I kraft af at vi i dag faktisk allerede på forhånd kan udelukke nogle af de mest grelle fødselskomplikationer, og vi ved, at det, der i dag udgør en risiko for komplikationer, er fyldte hospitaler, overbehandling, mangel på tid og tryghed, kan vi igen søge tilbage i hjemmene, med en optimeret forståelse for hygiejne, og en god levestandard. Dermed kan vi gøre hjemmefødslen attraktiv.

Anmelder Tanja Snebang Kristensen, jordemoder

**VIL DU
ANMELDE
EN BOG?**

Læs side 37

Interprofessionelt samarbejde i sundhedsvæsenet. Rammer, udfordringer og muligheder

Redigeret af Bettan Bagger,

Marianne Lindahl og

Lisbeth Villemoes Sørensen

Gads forlag

257 sider, 249 kr.

Bogen retter sig bredt til de sundhedsfaglige professionsbacheloruddannelser med henblik på at give en forståelse af, hvordan interprofessionelt samarbejde kan fungere i sundhedsvæsenet, og hvorledes lovgivning, finansiering og politiske beslutninger tilsammen danner rammen for dette. Bogen tager, blandt andet, afsæt i Andrew Abotts forståelse af professioner: "Professioner er en slags eksklusive grupper af individer, som anvender en form for abstrakt viden på bestemte cases" (Bagger et al, 2013). Bogen beskriver sagligt og i et tilgængeligt sprog, hvordan strukturreformen i 2004 kommer til at sætte en ny dagsorden for sundhedsvæsenet i Danmark. Med strukturreformen kom også kravet om, at indsatser overfor patienter skal samordnes på tværs af institutioner og sundhedsvæsenets sektorer. Et kapitel fokuserer på, hvordan opgaveglidning bliver det nye. Personalegrupper må lære om, af og med hinanden for at løse patientens problemer tilfredsstillende. Denne tanke udfordres ifølge forfatterne af, at professionerne har forskellige teoretiske grundlag. Nogle professioner er overvejende naturvidenskabeligt funderet, andre er overvejende

humanistiske i deres grundlag, mens andre igen er samfundsvidenskabeligt funderet. Dette forhold kan medvirke til uoverensstemmelser i forhold til, hvad der er vigtigt at fokusere på. Dette vilkår kræver opmærksomhed, så sandsynligheden for konflikter kan nedtrappes. Herefter præsenteres de sundhedsfaglige professioner hvilket giver læseren mulighed for at lære om andre professioner.

Et eksempel beskriver hvor mange faggrupper en gravid, der ønsker fosterdiagnostik, møder. Prøv selv at tælle efter – der er mange, og de har hver deres funktion og tilgang.

Et andet af bogens kapitler fokuserer på etik i sundhedsfremme og forebyggelse. Der står at "Der findes ikke en gnidningsfri model for sundhedsfremme og forebyggelse, som kan kaldes etisk uproblematisk" (Bagger et al, 2013). Dette er eksemplificeret ved screeningsprogrammer med gode hensigter, der både kan skabe bekymringer og frygt hos patienten.

Kommunikation i sundhedsvæsenet har fået sin egen overskrift. Her behandles temaer som dokumentation, journalskrivning og elektroniske patientjournaler. Pointen i dette afsnit er, at det rette journalsystem og en veluddannet aktør kan medvirke til større patient-sikkerhed.

Bogen giver gode eksempler på dilemmaer og problemstillinger og oplæg til diskussioner, der kan arbejdes med. Der er gode refleksionsspørgsmål, der er værd at ofre tid på.

Alle afsnit afsluttes med fyldige referencelister til den anvendte litteratur.

En velskrevet bog, der sætter gang i refleksionen.

Anmelder Anne Mette Rasmussen, jordemoder, MVO